

TEDENSKA SLIKA

PRILOGA

DOMOVINI

Leto I

v Ljubljani, dne 16. aprila 1926

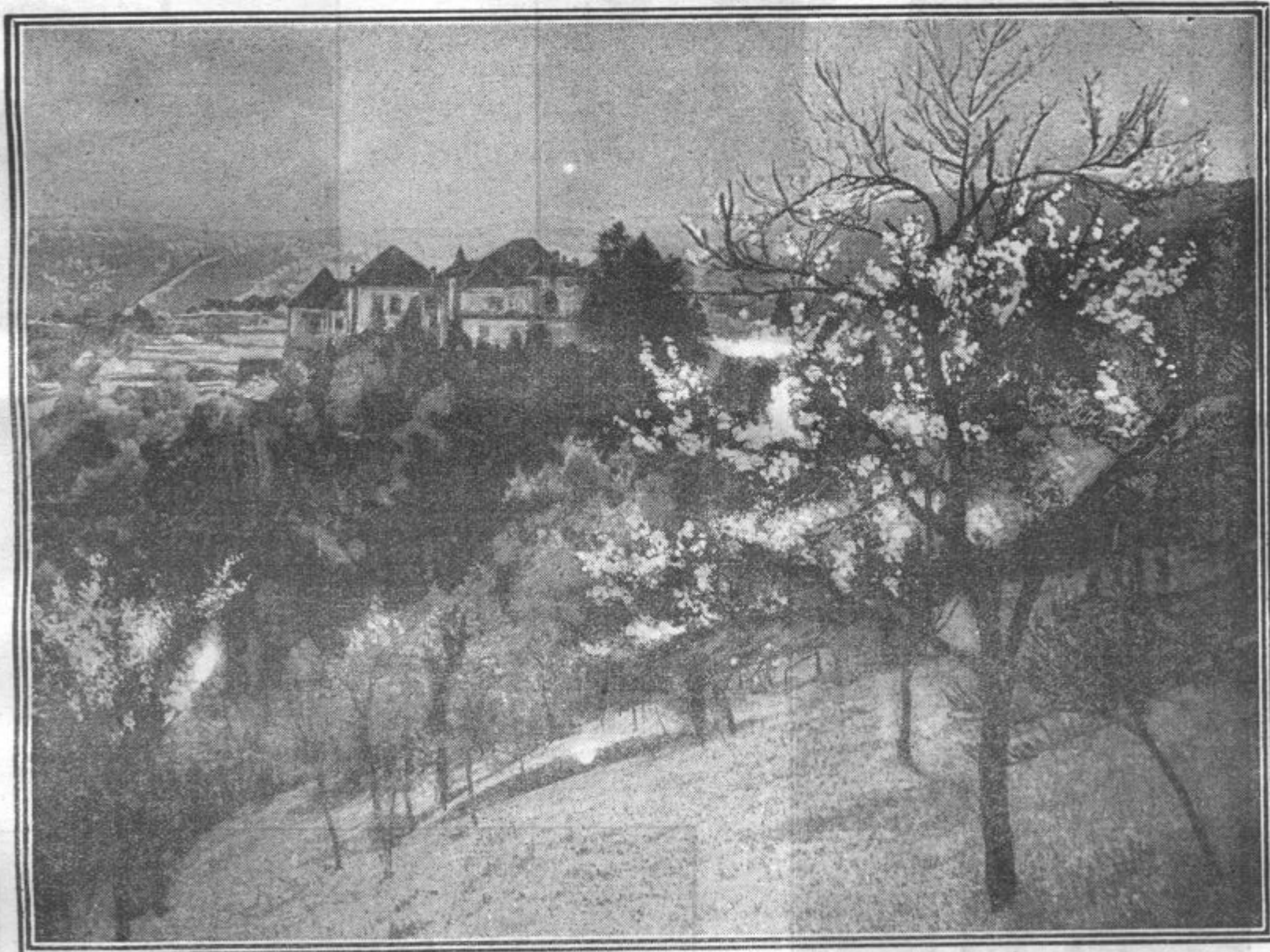
Štev. 20

Turjaški grad

Eden najlepših in najstarejših gradov na Kranjskem je grad Turjak tik Turjaka. Valvasor poroča, da je na njegovem mestu nekdanj ležalo mestoce Auropenum, ki ga je raz-

rušil hunski kralj Atila l. 451. Nekdanji stari grad je že davno porušen, sedanji grad pa je Konrad Auersperg zgradil nanovo l. 1067. Še danes je videti na vogalu gradu, visoko na

trdnjavskem zidu, grb, ki kaže bika, tura ali po nemško Aura, kj ima napis. Iz tega napisa je razvidno, da je l. 1067 zgrajeni grad l. 1511 potres zelo porušil, a da ga je Trojan Aur-

Po fotografiji. I. Kunaverja.

sperg l. 1570 znova nazidal. Ker so se grajščaki včasih vedno vojskovali med seboj, je turjaški grad seveda videl mnogo bojev, krvi in smrti, Auerspergovi pa so ga morali vedno vnovič popravljati in utrjevati. Tudi Turki so l. 1528 oblegali turjaški grad, a baje brezuspešno.

Stari grad je ležal precej nižje od novega. Baje je imel trikotno obliko, in Valvasor misli, da so mu zato rekli Trijak, iz česar je nastalo ime Turjak. A Valvasor pač ni vedel, da pomeni beseda tur (bik) isto, kar nemški Aur. Grajsko zidovje je silno debelo in ima grad na treh voglih po en okrogel močan

stolp. Na dvorišču je krasen vodnjak, takoj na levi strani vhoda pa mala kapela. Včasih je bila v gradu tudi luteranska kapela. V orožarni je shranjeno starinsko orožje, včasih so bile ondi celo turška bandera, turške sablje i. dr.

V posebni skrinjici sta shranjeni glavi Turjačana Herbarda in Friderika Višnjegorca, ki sta podla v bitki s Turki l. 1575. Turki so junakoma odsekali glavi in ju poslali sultanu v Carigrad. Turjačani pa so obe glavi odkupili in shranili na Turjaškem gradu.

V enem izmed stolpov je bila včasih ječa. Tu so imeli zaprte Turke in druge sovražni-

ke, a tudi uporne kmete in razne resnične zločince.

Včasih je bil ob gradu zverinjak in ogromna kletka za razne ptiče, dalje jezdarnica in dr. Vse to je odnesel čas, ko je prenehala tlaka.

Na dan sv. Ahacija je bila včasih vsako leto na gradu velika slavnost na spomin zmage Andreja Turjaškega nad Turki pri Sisku l. 1593. Tudi te slavnosti ni več. Včasih se je tega dne veselo streljalo, prepevalo, vriskalo, popivalo in jedlo, a grofje so pošočali ljudstvo.

Dr. Andrej Ferjančič, sin kmečkih staršev s Slapa pri Vipavi, je bil visok sodni uradnik in napredni državni poslanec od 1887 do 1900. Tri leta je bil tudi podpredsednik državnega zbora. V penziji živi na Bledu v svoji vili Mirni dol, kjer že 25 let deluje za povzdigo tujkega prometa. Prometno društvo ga je za zasluge izvolilo častnim članom.

Sv. Uršan nad Mariborom.

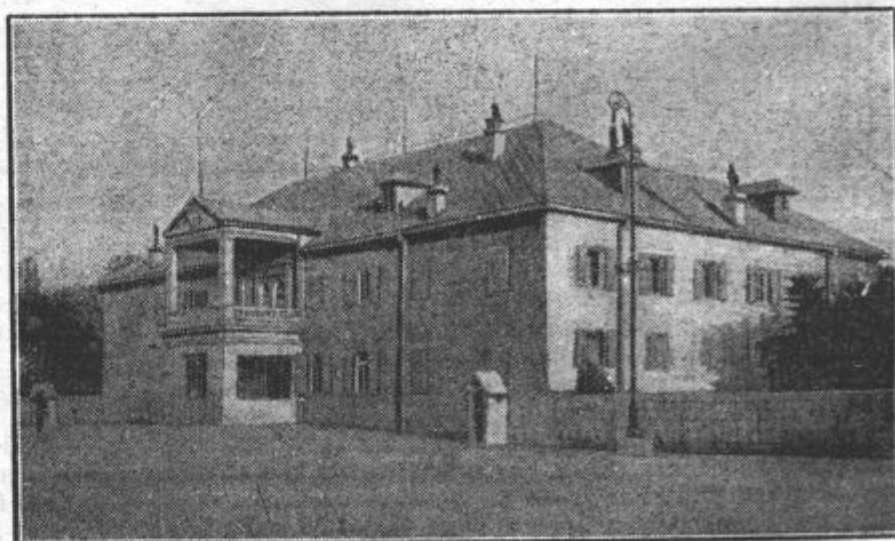
nter Hugolin Sattner, znameniti skladatelj, je praznoval svojo 75 letnico. Na desni pa dr. Josip Čerín, zaslužni kapelnik vojaške godbe.

Spomenik v svetovni vojni padlim vojakom iz občine Dovje-Mojstrana. Padlih je 53, pogrešanih pa 14 domačinov. Na spomeniku so imena in 20 slik. Spomenik stoji v bližini župne cerkve na Dovjem ob cesti ter se od povsod lepo vidi.

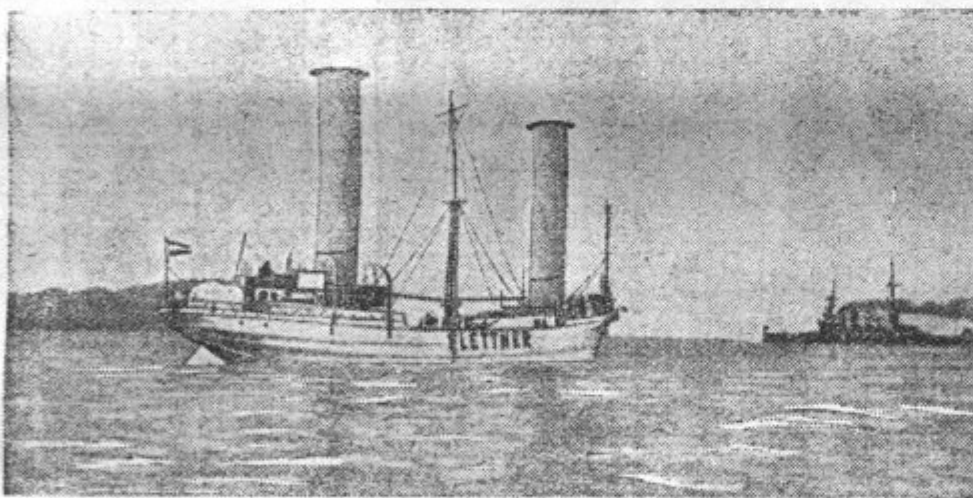
Princ Waleški, angleški prestolonaslednik, se je zaročil s svojo sestrično.

Kraljevi dvorec na Cetinju v Črni gori

Prva mošeja t. j. turška cerkev v Parizu.

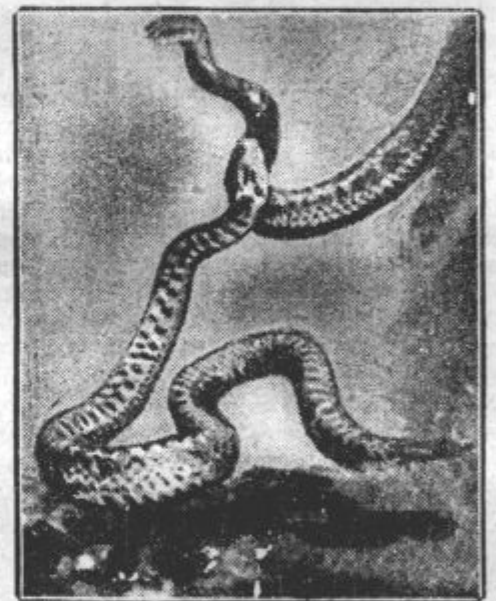
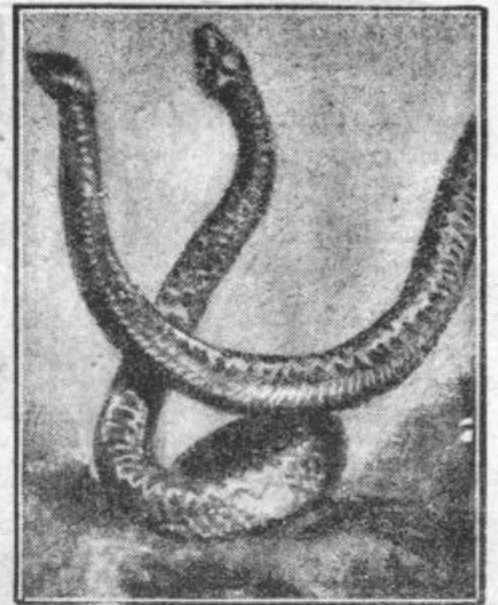
Novo vrste ladja, katero žene veter z obračanjem velikih, dimnikom podobnih votlih stebrov.

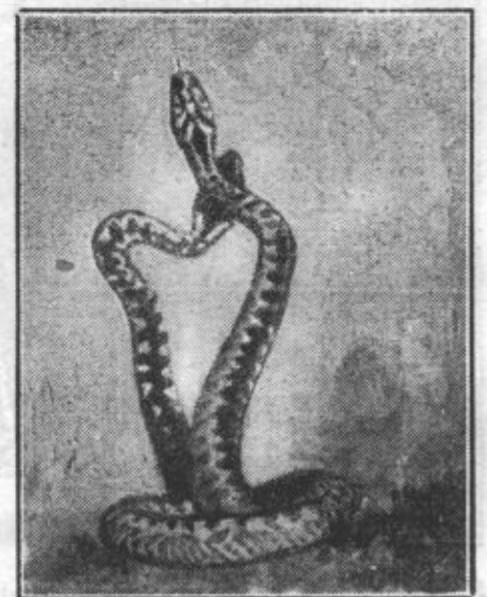
Velika konjska dirka z zaprekami na Angleškem.

Gadji ples. Kača vsled svoje zunanosti zelo odbija človeka in ker je ljudem znano, da so kače zelo nevarne, navadno vse beži pred njimi ali pa jih brez razlike pobije, če so strupene ali ne. Iz bojazni pred kačami je nastalo nebroj bajk in naš narod jim pripisuje najrazličnejši nadnaravne moči. Vse kar kdo vidi v gozdu, da leze po tleh, vse je gad in nebroj nedolžnih beloušk, rjavih kač, gožev in celo slepcev zapade smrti, ker so jih nevesčaki imeli za gada ali modrasa;

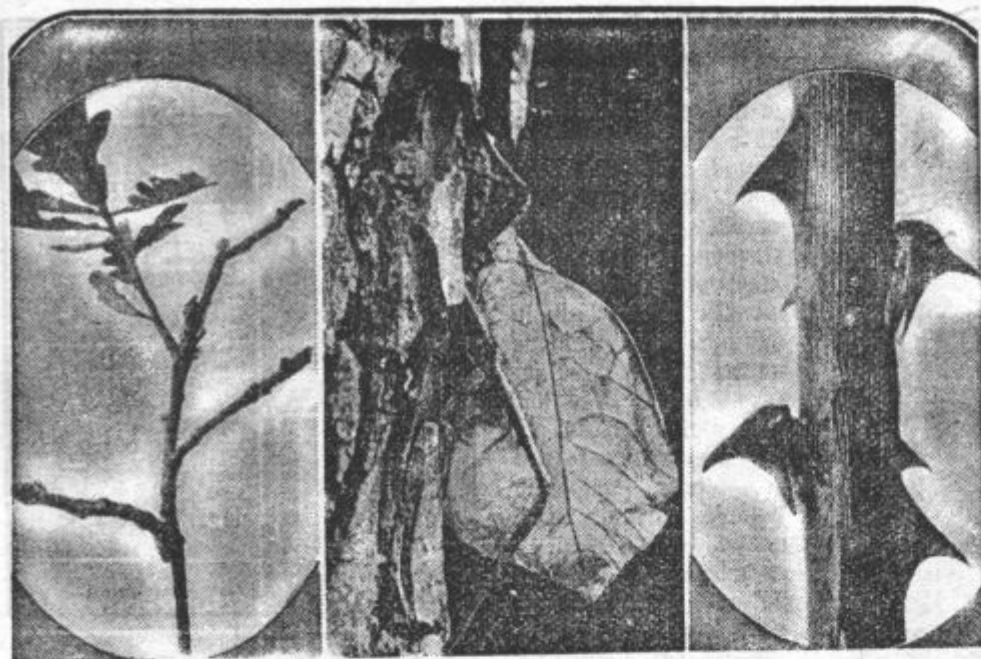
nihče pa ne pomisli kako koristne so kače, ki uničijo nebroj škodljivih živali. Med najzanimivejše naravne pojave pri nas spada to, da gad izginjeva, da se umika v višave nekoliko močnejšemu modrasu. Nikdo pri nas tega še ni pojasnil. Ne ve se še, ali modras gada uniči, ali pa sta se medsebojno križala in je prevladal v rodu močnejši modras, ki se od gada najbolj razlikuje po nosnem mesnem narastku, kj je sličen malemu rožičku. — Dočim pri nas navadno kače kar od kraja uničujemo, so jim drugod posvetili veliko pozornost, in jih celo slikalji za kinematografe in na njih študirali razne zanimive pojave. Naše slike nam kažejo gade v njihovem ženitovanjskem razpoloženju in sicer kako se samec približuje samici, samec in samica se ljubkujeta in tretja slika kaže gada in gadovko v objemu, kar tudi pri nas mnogi opazujejo, ki pa navadno ne vedo, kaj naj to pomeni.

Ljubinkauč

Ženitovanjski ples.

Narava je prilagodila oblike in barve mrčesja in jih tako vsaj delno očuvala, da jih njih sovražniki težje opazijo. — Slika na desni nam kaže skržet na trnjevi vejici, ki izgleda kakor trnjev izrastek, slika v sredini bogomolko, ki izgleda kakor list in leva slika gosenico hrastovega zavijalca, ki je sličen odganjku drevesa.

Najstarejši Anglež, ki je praznoval 125 letnico svojega rojstva. Vzlic visoki starosti je še vedno veder in čil in strasten prijatelj tobaka.

Desna slika:

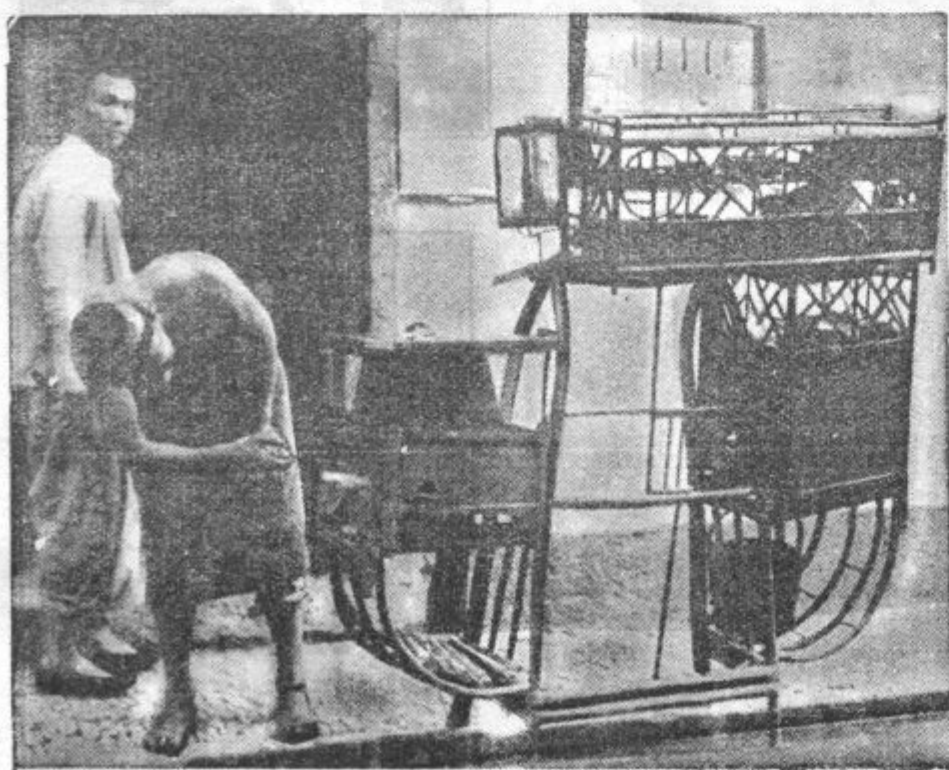
Jetniška obleka holandskih kaznjencev kadar jih spuste na dvorišče. Tako obleko s krinko nosijo tudi madžarski ponarejevalci bankovcev, ki so obsojeni na večletno ječo.

Leva slika:

Pogumna angleška deklita je tri dni v nevihti opravljala službo na svetilniku, dokler je nista nadomestila oče in mati. 14letno junakinjo in njene starše vidimo na spodnji sliki, zgoraj pa njo v viharju na hodniku svetilnika.

Postanec Turati, generalni tajnik fašistovske stranke.

Proučajalec gorkih jedil po ulicah na Kitajskem. Znano je, da Kitajci porabijo zelo malo hrane in da so zadovoljni skoro s samim rižem, zato jim tudi zadostuje na ulici kupljena hrana.

Rešilna obleka za ponesrečence na morju. V nji se je mogoče obdržati štirinajst dni na vodi, ker ponesrečenec lahko spravi toliko hrane pod nepremočljivo obleko, ki ga drži na vodi.